

RAN-2501001206040404

T.Y.B.A. (NCE-NEP) (Sem.- VI) Examination March - 2026

Sanskrit (Paper - VI) Minor

संस्कृत गद्य साहित्य – कथा साहित्य दशकुमारचरितम् उच्छ्वास – 6 दण्डिनः।

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દશવિલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book	Seat No.: <table border="1"> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table> Student's Signature						

- પ્ર.1. ટૂંકમા જવાબ આપો. (7 માંથી 5) 10**
- Answer in short. (5 out of 7)**
- શુભદેશના રાજાનું નામ જણાવી તેની પત્નીનું નામ જણાવો.
State the name of the King of Shuhmadesh and state his wife's name.
 - ‘ભાર્ગવ’ શબ્દના બે અર્થ જણાવો.
State two meanings of the word 'Bhargava'.
 - ધૂમિનીએ ધન્યકથી કઈ રીતે છુટકારો મેળવ્યો?
How did Dhumini get rid of Dhanyaka?
 - ત્રિગર્ત દેશમાં કેટલા લાઈઓ રહેતા હતા? તેના નામ જણાવો.
How many brothers lived in the Trigate country? State their names.
 - શક્તિકુમારે વિચાર્યા પ્રમાણે કયા બે ને સુખ નથી?
According to Shaktikumar's thoughts, which two people do not have happiness?
 - બ્રહ્મરાક્ષસ મિત્રગુપ્તને કેટલા પ્રશ્નો પૂછે છે? કયા કયા?
How many Questions does the Brahma rakshasa ask Mitragupta? Which ones?
 - રાજા રાજહંસ અને રાણી વસુમતીના પુત્રનું નામ જણાવો.
State the name of the son of King Rajhans and Queen Vasumati.
- પ્ર.2. કથા અને આખ્યાયિકાના લક્ષણો જણાવી ‘દશકુમારચરિતમ્’ કથા છે કે આખ્યાયિકા તે અંગે તમારા મતનું સમર્થન કરો. 13**
- State the characteristics of 'Katha' and 'Akhyayika' and support your opinion on whether 'Dashkumarcharitam' is a Katha or an Akhyayika.
- અથવા / OR**
- પ્ર.2. ‘દશકુમારચરિતમ્’ ના છઠા ઉચ્છવાસમાં પ્રતિબિંબિત થતું સમાજ જીવન આલેખો. 13**
- Depict the social life reflected in the 6th Uchhvas of 'Dashkumarcharitam'.

- પ્ર.૩. હંડીનું જીવન, સમય અને કૃતિઓ તમારા શબ્દોમાં લખો. 13
Write about Dandi's life, time, and works in your own words.
- અથવા / OR**
- પ્ર.૩. 'દશકુમારચરીતમ્' ની કથા સંક્ષેપમાં નિરૂપો. 13
Describe the story of 'Dashkumarcharitam' in brief.
- પ્ર.૪. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) 14
Write short notes. (Any two)
- અ. 'કંદુકનૃત્ય'નું વર્ણન.
A. Description of the 'Kanduka dance'.
બ. દંડીન: પદલાલિત્યમ્।
B. Dandin's Padalalityam.
ક. ગદ્યખંડનો અનુવાદ કરો.
C. Translate the prose passage.
1. સુહમપતિસ્તુઙ્ગધન્વનામાનપત્યઃ પ્રાર્થિતાવાનમુષ્મિન્નાયતને વિસ્મૃતવિન્ધ્યવાસરાગં વસન્ત્યા વિન્ધ્યવાસિન્યાઃ પાદમૂલાદપત્યદ્વયમ્। અનયા ચ કિલાસ્મૈ પ્રતિશયિતાય સ્વપ્ને સમાદિષ્ટમ્ 'સમુત્પત્સ્યતે તત્રૈકઃ પુત્રઃ, જનિષ્યતે ચૈકા દુહિતા। સ તુ તસ્યાઃ પાણિગ્રાહકમનુજીવિષ્યતિ। સા તુ સપ્તમાદ્વર્ષાદારધ્યાપરિણયનાત્પ્રતિમાસં કૃત્તિકાસુ કન્દુકનૃત્યેન ગુણવદ્ભર્તૃલાભાય માં સમારાધયતુ યં ચાભિલષેત્સાઽમુષ્મૈ દેયા। સ ચોત્સવઃ કન્દુકોત્સવનામાસ્તુ' ઇતિ।
 2. પ્રતિબુદ્ધં ચ સહસા સમમ્યધાત્ 'અયિ દુર્મતે! શ્રુતમાલપિતં હતાયાશ્ચન્દ્રસેનાયા જાલરન્ધ્રનિઃ સૃતં તચ્ચેષ્ટાવબોધપ્રયુક્તયાનયા કુબ્જયા ત્વં કિલાભિલષિતો વરાક્યા કન્દુકાવત્યા, તવ કિલાનુજીવિના મયા સ્થેયં, ત્વદ્વચઃ કિલાનતિક્રમતા મયા ચન્દ્રસેના કોશદાસાય દાસ્યતે' ઇત્યુક્ત્વા પાર્શ્વચરં પુરુષમેકમાલોક્યાકથયત્- 'પ્રક્ષિપૈનં' સાગરે' ઇતિ।
- ડ. સંદર્ભ સમજાવો.
D. Explain with reference to context.
1. મા સ્મ નાથ, મત્કૃતેઽધ્વવસ્યઃ સાહસમ્।
 2. નાસ્ત્યદારાણામનનુગુણદારાણાં વા સુખં નામ। તત્કથં નુ ગુણવદ્વિન્દેયં કલત્રમ્।